

TEREKE

Kâmil YEŞİL

Giyinmeyi seviyor.

İnsanı gösteren bir ziynet olarak kabul ediyor giysisi. Bazı insanlar dikkat etmese de birçoğu kendince zenginliğini, zevkini, statüsünü gösteriyor giysisi ile. Eskiden dini ve milliyeti de gösterirmiş. Şimdilerde inanç da milliyet de giysinin ötesinde. Kalpte.

Yani ki giysi sadece eti, kemiği değil inancı ve milliyeti de örtüyor.

Bilgi seviyesini de gösterir mi giysi? Dedesi zamanında onu da gösteriyormuş. Ulemanın külâhı farklı imiş örneğin. Artık o devirler -çok olmasa da- gerilerde kaldı. Pir Efendimizin dediği gibi, şimdi bazı insanların üzerinde giysi yok, bazı giysilerin içinde insan yok.

İnsanlarla konuşulmadığı müddetçe bilgi seviyesi anlaşılmıyor. Laf aramızda, bazılarıyla konuşulsa da öğrenilemiyor bu seviye.

Tarık Bey, giyinmeyi bir statü, bir makam, ilmî bir kariyeri gösterdiği için değil -böyle payeleri yok- kendine yakıştığı için seviyor. Zaman zaman kalbini bir gurur yoklamıyor değil giyindiğinde. Pahalı olmasa da kendine yakıştırdığı için, insanlar ona çok hürmet gösteriyor. Zevkiselim sahibi insan, aferin, diyorlar. Dediklerini de duyuruyorlar doğrusu. Ama insan, giysi değil. Hiç değil. Yün, pamuktan; ipek, abadan üstün değil. Üstünlük o giysiyi bedenine bürüyende.

Ama gene de insan kendine yakışanı giymeli. Çünkü insan sadece kendisi için değil, dışarıdan bakan insanlar için, hatta daha çok onlar için giyinir. Yoksa ayıp yerlerini örten, sıcaktan, soğuktan koruyan bir gömlek, bir pantolon neyine yetmez insanın.

Giyinmenin anlamı değiştiğinden, hatta ona göre bu anlam derinleştiğinden beri ayrı değer veriyor giyinmeye.

Kaside'yi okuduktan, yazılış öyküsünü duyduktan sonra, giyinmek, başka bir değer kazandı.

Adam bir kaside yazmış ve abayı giymişti. Aba, adamın adını lmszleştirmiş yazdığı şiir cennete giden yola sokmuştu onu.

Tarık Bey, şair değildi, yazdığı şiirle adını lmszleştiremezdi. Giydikleri, hediye değil, parasıyla aldıkları şeylerdi. Ama ykleri var giysilerinin.

Giyinmek, bir olgu onun için. Anısı olmayan elbiseyi giyemiyor.

Giyinmek, bir tutku. Bir farkındalık. Bir vefa. Yaşanmışlığın, yaşanmamış kabul edilememesi. Anılarını somutlaştırma girişimi belki de. Giysi; acıyı, tatlıyı, öfkeyi, sevinci, gurbeti aynı anda i içe taşısa da biri daha ağır basıyor. Ve ağır basan durum, elbisenin kimliği oluyor. nce elbise giyiyor kimliği, sonra elbisenin sahibi olarak Tarık Bey.

En çok sevdiği elbiselerden biri, oğlu Metin'in sünnet düğünü için alındı ve ilk kez o gün giyildi. Fotoğraflarla, video görüntüsü ile sabit. Ondan sonra, lacivert, ince çizgili, düz paçalı, gvur markalı elbisenin adı "hani Metin'in sünnet düğünü için aldığımız elbise var ya, o," oldu. Metin, sünnet olalı nerdeyse on yıl olmuş, o artık niversiteli. Kız arkadaşları var. Ve fakat elbisenin adı "Metin'in sünneti için alınan lacivert, çizgili elbise."

-Hangi elbiseni giyeceksin hayatım?

-Metin'in sünneti için aldığım ince çizgili, lacivert olan var ya, onu.

Elbisenin böyle isimlendirilmesi, sadece sohbete bir konu çıkarmıyor; anıları da tazeliyor. Eğer zaman varsa, Metin'in sünneti dedin de aklıma geldi, denilip bir konu, bir konuk üzerinden o güne gidiliyor.

Dejavu.

Babanın bu tutkusu, bu prensibi çocuklarına da sirayet etmiş. Ama onların elbiseleri çift kimlik taşıyor. Anne, baba ile konuşulurken ayrı, arkadaşları (zel arkadaşları) iken ayrı bir kimlikle anılıyor giysiler.

Pileli, koton, düz beyaz pantolonun adı, arkadaşlar arasında "Fener maçında iddia üzerine sevgilisine aldırđıęı pantolon"dur. Nasıl da aldırmiştı ama... Maçın sonucunu önceden nasıl da 6-0 diye tahmin etmişti ama... İşte böyle adama saydırırlar.

Gl kurusu renkli kısa kollu gömleğin adı, "hani Samsun yolu üzerinde

benzin almak için girdiğimiz dinlenme tesislerinde Rize bezi ürünleri satılan yer vardı ya, işte oradan aldığımız gömlek.”

Yaşanmışlığı takım elbise, pantolon, gömlek, çorap, mendil ile tescillemeyle iyi mi etti? Bu zamana kadar bir şikâyeti olmadı. Pantolonumu ütüler misin demek yerine uzun, bol sıfatlı cümleler kurmak zorunluluğunu saymazsa.

Giysiye adını veren olayı seçmek hep zor oldu.

Bir elbise, birden fazla olayı yani kimliği bir araya getiriyor çünkü. Daha doğrusu, her giysi diğerleri ile bir araya geldiğinde birçok olay bir araya gelmiş oluyor.

Ad vermede önem sırası var. Bazen birinin alınış hikâyesi öne çıkıyor bazen diğerinin şahit olduğu kişiler, yerler, olaylar...

Dedesinin hacdan aldığı Yemen işi yelek, babaannesinin Medine’den aldığı halis yün çorap, Konya’da Hz. Pir’in türbesinin yanından aldığı yakasız gömlekle birleşiyor, dünürünün ikinci umresinden getirdiği hediye kumaştan diktirdiği pantolonla bir uyum sağlıyordu.

Üzerinde taşıdığı, (kim kimi taşıyor acaba) takım elbise, gömlek, ayakkabı, çorap...

Bugün yeni bir kimlik alacak ama hangisi belli değil. Karar vermedi daha. Sabahtan beri yaşadıklarının içinden bir seçim yapmakta zorlanıyor. Daha akşama çok var ve neler yaşayacağı meçhul.

Enteresan bir alım hikâyesi yok. İndirimden almadı. Bir bahis kazanmadı. Bir dostu hediye etmedi. Rengi ile öne çıkacak bir özelliği yok. Dense dense (öncekilerden farklı olarak rakam verebilir) üçüncü gri elbise, diyebilir. Bir zamanlar aynı takımında oynayan adaş futbolcuyu ayırmak için (Büyük Şenol) kullanıldığından böyle isimlendirmekten vazgeçti. Rakamlar karakersizdi. Karakteri olmayan bir sayının giysinin adında ne işi var?

Giysiye bir uğurluluk, uğursuzluk yakıştırmalı mı?

Hayır. Ama o ünlü şairin, giysin çok yakışmış, nerden aldın, diye sorması önemli ve güzel bir ad olabilir. Davette karşılaştığı çocukluk aşkının (onu yıllar öncesine götürdü) seni ilk gördüğüm zamanki giydiğin ceketin rengi, demesi de olabilir. Hayır olamaz. Hanıma nasıl söyler bunu? “Şu kadar yıl unutmamış ha? İşte gidiyorum anamın evine” der. Sonra ayıkla pirincin taşını.

İsimler, birbiri ardına geliyor ve biri diğerini bastırmak için uğraşiyor.

Dairenden, arkadaşının cenazesine katıldı bugün.

Önemli.

Olabilir.

Ama olamaz. Bir ölüm, acı bir olayla anılan bir takım elbiseyi nasıl giyer düğünde, bayramda. Ağzın tadının bozmaya ne lüzum var.

Camiden çıkarken gözleri boncuk mavisi bir Çingene kadın, kendini tutamadı ve üstüne tükürdü. Allah nazardan saklasın beğim, dedi.

Çingene kadının beğendiği şu giysi var ya, onu giyeceğim, diyebilir mi. Denmeli mi? Zayıf ihtimal ama göz ardı etmemek lazım. Bir çingenenin beğenisini mi saklayacak yıllar boyunca.. Geçelim.

*

Yol kenarında el ettiği taksi, müşteriyi indiriyordu.

Müşterinin kolunda üst üste yığılmış ceketler, pantolonlar, gömlekler...

Tarık Bey, 'valla kurtarmaz kaptan' diyerek şoförün müşteri ile tutuşukları pazarlığı izlemeye başladı.

Müşteri, para yerine elindeki pantolon, gömlek veya ceketten birini vermek istiyordu. Kaptan şoför ceketini az buluyor, valla kurtarmaz, benzine zam geldi, seni ta karşıdan getirdim, iki günlük yol, diyerek ceketin üstüne gömlek de eklemesini istiyordu.

Sonunda bir ceket ve bir kravat üzerinde anlaşılır.

Müşteri indi.

Yeni müşteri yolcu Tarık Bey.

Taksici, nereye gideceğini sormadan konuşmaya başladı:

-Beyim, dedi. Peygamber pazarlığı bizimki. Bazen böyle olur. Para yerine sattığından teklif eder vatandaş. Lazımsa biz de hayır demeyiz. Toprak Holding'den biri vefat etmiş. Bu vatandaşa da elbiselerinden birkaçını vermişler sadaka diye. Giysin diye. O da bunu sermayeye çeviriyor. Ne yapsın? Kendisi giyse zengin gösterir, kimse ona yardım etmez.

Şoförün bu sözü ile her şey vuzuha kavuştu.

Artık yeni bir isim aramasına gerek kalmadı Tarık Bey'in.

Bütün elbiseler eşitlenecekti öldükten sonra.

Tarık Bey'in vefatından sonra, vârislerinin verdiği elbise olacaktı, hepsi.

Taksi şoförü sözünü bitirince araya girdi:

-Eyüp'e gidiyoruz.